

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

Dátum:
2018. 04. 27.

Ügyiratszám:
15015-0006/2018

Előadó:
dr. Koncz Anita

FŐIGAZGATÓ

Tárgy: Bejelentésre válasz

Melléklet: -

Dr. Molnár Pál úr részére

elnök

iroda@rdhsz.hu

Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség

Ráckeve

Kossuth L. u. 94.

2300

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozással a 2018. április 18. napján, a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkársága részére megküldött bejelentésével kapcsolatban, a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1-3. §-ok alapján a közérdekű bejelentését megvizsgáltam, **a Ráckevei (Soroksári)-Duna üzemvízszintjéről** az alábbiakban tájékoztatom:

A Ráckevei (Soroksári)-Duna (a továbbiakban: R/S/D) az országban egyedülállóan komplex vízgazdálkodási rendszer, hiszen a nagytérségi vízleadás, az öntözés, a rekreáció, természetvédelem, a horgászat, a tisztított szennyvizek befogadása, valamint a hajózás mellett még egy fontos funkcióval is rendelkezik, ez pedig a nagytérségben közel 60 éve betöltött belvíz levezető szerepe. **Öntözési idényben (a belvíz időszakon kívül) az R/S/D maximális üzemvízszintje esetén a Duna-Tisza-csatorna és a I. Árapasztó főcsatorna öntözővizet szállítanak a vízgyűjtő terület keleti, illetve déli (Alsó-Duna-völgy) irányába.**

Amennyiben a tél végi-kora tavaszi jelentős csapadéktevékenység (február-március hónapban megközelítően 150 mm hullott), illetve a talajok telítődése esetén az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság csatlakozó belvízvédelmi szakaszain belvízvédelmi készütség elrendelése válik indokolttá, abban az esetben a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (a továbbiakban: KDVVIZIG) a belvízi üzemelési rendjének megfelelően az Észak-Duna-völgyi belvízvédelmi szakasz összegyülekező vizeit az R/S/D felé vezeti ki.

Ennek megfelelően **az R/S/D üzemvízszintjét 55-60 cm-el** (a Tassi és a Kvassay Vízlépcsőkön) **szükséges csökkenteni annak érdekében, hogy a belvízvédelmi szakaszok főcsatornáinak folyásiránya átforduljon és a térség belvizeit a KDVVIZIG az R/S/D felé kormányozhassa.** Ilyen esetek főként a tavaszi-nyár eleji időszakokban fordulnak elő, amely jelentős konfliktusokat gerjeszt, különösképp, mint jelen esetben is, ha a vízmadarak költési és a halállomány ívási időszakával esik egybe.

Mivel 2018. február 22-én az Alsó-Duna-völgyi belvízrendszerben a főcsatornák vízszintjei a mértékadó szintek fölé emelkedtek, ezért a KDVVIZIG határzsilipeinek (Kunpeszéri, Ürbői) zárása vált szükségessé a területéről érkező vizek mennyiségének főbefogadóba vezetése érdekében.

Tekintettel arra, hogy az Alsó-Duna-völgy felé a vízáradás ezen időponttól nem volt lehetséges, ezért a vizeket kizárólag a Ráckevei (Soroksári)-Duna felé lehetett kivezetni, aminek elengedhetetlen feltétele – az üzemeltetési előírásokkal összhangban – a Duna-ág vízszintjének belvízi készülség elrendelése mellett történő lecsökkentése.

Ugyanakkor a KDVVIZIG kezelésében lévő Tassi hajózsilip előírt kétévenkénti víztelenítésének kezdeti időpontja (2018. április 9.) is sajnálatos módon a belvizes üzemrenddel esett egy időbe. Ennek oka a víztelenítés időpontjának relatíve eltolhatatlan volta. Egyrészt a Tassi többfunkciójú vízleeresztő műtárgy EU társfinanszírozásban megvalósuló projekt meglévő Tassi-zsilipen keresztülvezető beszállítási útvonala okán, a Kivitelezőnek a műtárgyon tervezett állapotfelmérést kell végeznie, mellyel egy időben a KDVVIZIG a Tassi-zsilip kétévenkénti karbantartásait is kényszerűen kell elvégeznie. **A víztelenítésnek pedig a Nagyműtárgyak Fejlesztése és Rekonstrukciója c. EU társfinanszírozásban megvalósuló projekt részét képező Kvassay Vízlépcső Hajózsilipi rekonstrukciós munkálatai megkezdési időpontjáig, 2018. május 20. napjáig be kell fejeződnie,** hiszen egy időpontban a Ráckevei (Soroksári)-Duna mindkét hajózsilipét lezárni nem lehet és a Kvassay Hajózsilipen ~12 hónapon keresztül rekonstrukciós munkálatok zajlanak.

A Tassi-zsilip zsilipkamrájának betétgerendákkal történő lezárásakor az R/S/D tápvízének leeresztési funkcióját betölteni nem tudja, ezért a belvízi időszak révén kieső belső vízkormányzási lehetőség helyett a Duna-ág vízforgalmát jelentősen csökkenteni szükséges.

A Kvassay Vízlépcsőn ennek megfelelően kizárólag annyi vízmennyiség engedhető be, melyhez az érkező belvízmennyiségeket hozzáadva Tasson a Soroksári I. főcsatorna levezető kapacitása lehetővé tesz. A 10 m³/s volumennel maximális kapacitáson üzemelő megkerülő zsilip a beérkező 5,5 m³/s belvízmennyiség levezetésén, a Fővárosi Csatornázási Művek Dél-Pesti Szennyvíztisztító telepéről a Duna-ágba folyamatosan érkező ~1 m³/s tisztított szennyvízmennyiségen felül a Kvassay Vízlépcsőn betáplálható tápvíz mennyiségét 3,5 m³/s volumenre korlátozza. A vízbetáplálás az R/S/D-be tekintettel a rendszer élővilágára folyamatos volt. Ez a csekély mennyiségű tápvíz a Fővárosi Csatornázási Művek Dél-Pesti Szennyvíztisztító telepéről érkező tisztított szennyvízének mintegy 3-4 szeres hígítását tette lehetővé, mely a bevezetés alatti szelvényekben romló vízminőséget idézett elő. A két hivatkozott kettősműködésű csatorna, melyek nyáron öntözővizet szállítanak, szintén fogadnak tisztított szennyvizeket, melyek belvíz esetén, sajnálatos módon az R/S/D-be vezetődnek. A Duna-Tisza Csatorna Alsónémedi és Dunaharaszti települések, az I. Árapasztó főcsatorna pedig Kiskunlacháza település tisztított szennyvizeit is fogadja.

A fentebb nevesített belvízrendszerek főcsatornáin illetve üzemelő szivattyútelepein mai napig gravitációsan közel 12 millió m³, valamint szivattyúsan 3,5-4 millió m³ vizet vezettek az R/S/D-be.

Az R/S/D két torkolati műtárgya között belvíz esetén relatíve állandó 25 cm-es felszínesése a tápvíz mennyiség lecsökkenése révén közel nullára redukálódott, ezáltal az R/S/D felső 35 km-es szakaszán az üzemvízszint a belvíz esetén tartandó

üzemvízszint alá csökkent közel 25 cm-el. A KDVVIZIG az R/S/D alsó 23 km hosszúságú, legnagyobb vízmélységgel és víztérfogattal rendelkező szakaszán az üzemvízszintet az élővilág védelme érdekében belvíz esetén tartandó üzemvízszint fölötti, műszakilag megoldható maximális szintig, a Tassi zsilipi vízmércén mért 650 cm-es vízállásig tudta növelni.

A belvízi készütség elrendelésével egy időben a térség érintett polgármesterei (20 érintett), a Duna-Ípoly Nemzeti Park, a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya részére, valamint **a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetségnek a KDVVIZIG tájékoztatást nyújtott a Ráckevei (Soroksári)-Duna üzemvízszintjének belvíz esetén tartandó üzemvízszintre való csökkentéséről, melyet a tájékoztatások mellett a KDVVIZIG weboldalán is közzé tett.** A Tassi-zsilip víztelenítéséről a KDVVIZIG weboldalán szintén hírt tettek közzé.

Mivel az Alsó-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság 2018. április 19. napjától a KDVVIZIG területén gyülekező vizeket, igaz csak fokozatosan emelhető mennyiségben, de már fogadni tudja, ennek megfelelően **a KDVVIZIG az érintett belvízi öblözeteiben II. fokú belvízi készütségi szintet I. fokra csökkentette, valamint haladéktalanul (2018. április 19. 15:00 órától kezdődően) megkezdte a Ráckevei (Soroksári)-Duna üzemvízszintjének emelését.** A jelenleg továbbra is korlátozott Tassi vízleeresztési kapacitásnak megfelelően az R/S/D felső szakaszán már 45 cm-el, az R/S/D alsó szakaszán fokozatos ütemben több nap alatt beálló 38 cm-es vízállás emelkedés lesz tapasztalható, első ütemben a Kvassay Vízlépcső vízmércéjén mért 130 cm és a Tassi-zsilip környezetében mért 686 cm vízállásig.

A levélben jelzett **Szebeni utcai csapadékvíz-bevezetéssel kapcsolatosan a KDVVIZIG információval nem rendelkezik, ezért felkereste a terület víziközmű üzemeltetőjét,** az FCSM Zrt-t tájékoztatásukat kérve. Előzetes információk szerint a Szebeni utcai bevezetés nem az FCSM Zrt. kezelésében van, a Szebeni utcában üzemelő szennyvízgyűjtő-hálózatnak és az itt található átemelőnek nincs kapcsolata a Duna-ággal. A kapott információk alapján **a KDVVIZIG az FCSM Zrt. kivizsgálását kérte azzal kapcsolatosan, hogy a bevezetést terhelhetik-e hálózati szennyvizek.**

A Duna-ág vízminőségének nyomon követése érdekében a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály **Környezetvédelmi Mérőközpontja kéthetenkénti gyakorisággal Duna-ág 7 mintavételi pontján vízminőségi vizsgálatokat végez.** A legutóbbi mérőssor elvégzésére 2018. április 17-én került sor. A Mérőközpont által 2018. április 18-án megküldött halélettani szempontból fontos komponensek mérési eredményeit összefoglaló jelentés alapján **a Duna-ág vízminősége halélettani szempontból megfelelő.** Az MSZ 12749:1993 szabvány szerinti vízminőségi osztályok alapján a vizsgálatok eredményeiből a következők állapíthatók meg:

- az oldott oxigén koncentrációja alapján a vízminőség a Kvassay-zsilipnél és Dunaharaszti M0 hídnál II. osztályú (jó), Dunaharaszti vasúti hídnál III. osztályú (tűrhető), a többi szelvényben I. osztályú (kiváló);
- szervesanyag-tartalma (KOI_k) alapján a víz minősége Dunaharaszti vasúti hídnál és Szigethalomnál III. osztályú (tűrhető), a többi szelvényben II. osztályú (jó);
- az ammónium-ion koncentrációja alapján a víz minősége a Kvassay-zsilipnél és Tassnál II. osztályú (jó), a Molnár-szigetnél és Dunaharaszti M0 hídnál V. osztályú (erősen szennyezett), Dunaharaszti vasúti hídnál IV. osztályú (szennyezett), Ráckevenél III. osztályú (tűrhető);

• a nitrition-koncentráció alapján a víz minősége a Kvassay-zsilipnél II. osztályú (jó), a Molnár-szigetnél, Ráckevidél és Tassnál III. osztályú (tűrhető), Dunaharaszti vasúti hídtól Ráckevidéig IV. osztályú (szennyezett).

A fenti vízminőségi méréseken túl a **KDVVIZIG kiegészítő méréseket végzett az I. Árapasztó főcsatornán, a XXX. csatornán, a XXXI. csatornán, a Duna-Tisza Csatornán, és a Duna-völgyi Főcsatornán. A mérések laboratóriumi kiértékelése jelenleg folyamatban van.**

Tisztelettel:

Somlyódy Balázs

